บันไดปลา...
เพื่อทรัพยากรประมงที่ยั่งยืน

บันไดปลาเป็นสิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้น
เพื่อช่วยในการเดินทางอพยพของปลาให้สามารถผ่านสิ่งกีดขวาง
เช่น ประตูกั้นน้ำ เป็นต้น บันไดปลาจะมีประสิทธิภาพหรือไม่ ขึ้นอยู่กับ
การออกแบบและก่อสร้างที่สอดคล้องกับอุปนิสัยและพฤติกรรมของปลา

คุณสมบัติเบื้องต้นของบันไดปลา

01
ต้องเหมาะสมกับชนิดของปลาที่มีอยู่ในแหล่งน้ำนั้นๆ เพื่อให้ปลาที่มีอยู่ส่วนใหญ่สามารถว่ายผ่านสิ่งกีดขวางไปได้โดยสะดวก ไม่ได้รับบาดเจ็บหรือบอบช้ำมากนัก

02
สามารถใช้ได้กับปริมาณของน้ำที่ไหลผ่าน และระดับน้ำที่บริเวณเหนือสิ่งกีดขวาง ไม่ว่าจะมีระดับน้ำมาก-น้อยเพียงใดตามฤดูกาล

03
ทางขึ้นบันไดจะต้องสะดวกเพื่อให้ปลาสามารถว่ายผ่านได้โดยไม่หลงทาง

ส่วนประกอบที่สำคัญของบันไดปลา

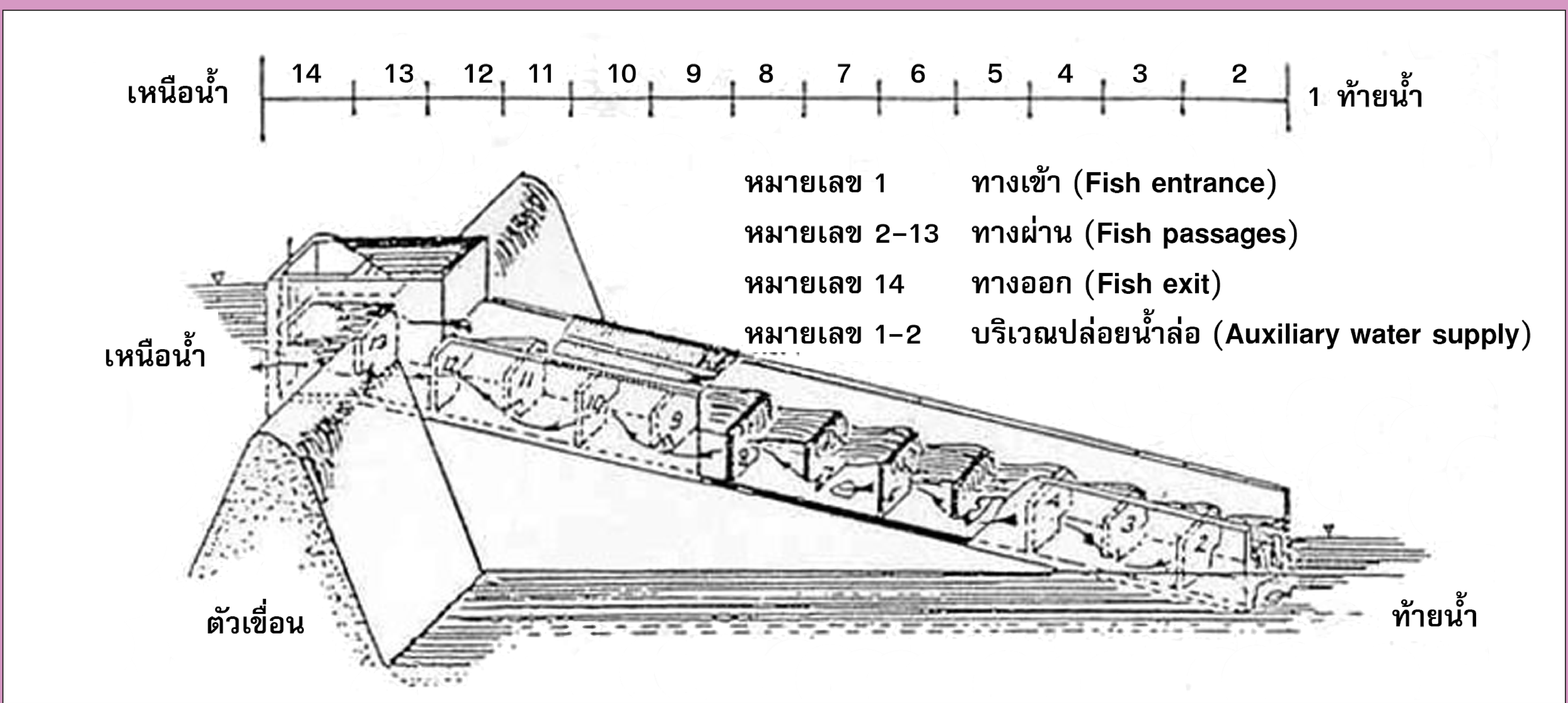

หลักการออกแบบบันไดปลา

1. ออกแบบตามอุปนิสัยของปลาที่จะใช้บันไดปลา โดยจะต้องทราบฤดูปลาอพยพ
2. ขนาด สัดส่วนบันไดปลา ต้องพิจารณาดังนี้
   2.1 จำนวนปลาที่คาดหมายว่าจะให้ผ่านบันไดปลา
   2.2 ปริมาณน้ำที่ผ่าน
   2.3 ความสูงทั้งหมดของบันไดปลา
3. ชนิดของแผ่นลดความเร็วของกระแสน้ำ
4. ความลาดเอียงของบันได ขึ้นอยู่กับสภาพภูมิประเทศและชนิดของปลา
5. ความเร็วของกระแสน้ำ ต้องคำนึงถึง ชนิดและขนาดของปลา ความสูงของสิ่งกีดขวาง ระยะทางระหว่างห้วงพักปลา ขนาดและแบบของบันไดปลา

สำนักงานฝ่ายฝึกอบรม
ศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
www.seafdec.or.th